

Normæ quædam de agendi ratione confessariorum circa VI decalogi præceptum

Ecclesia numquam omisit omne studium atque sollicitudinem adhibere ne sacramentum Pœnitentiæ «quod post amissam baptismi innocentiam datum est divina benignitate perfugium, per dæmonum fraudem, et hominum Dei beneficiis perverse utentium malitiam, naufragis ac miseris peccatoribus luctuosum evadat exitium» (Const. Benedicti Pp. XIV, *Sacramentum Pœnitentiæ*, 1 iunii 1741), et quod in animarum salutem institutum est, in earum perniciem atque sacerdotalis sanctimoniæ et dignitatis detrimentum per hominum inconsiderantiam vel levitatem quomodocumque vertatur.

Est autem, super cetera, haud spernendum hac in re periculum si in *interrogandis* atque *instruendis* pœnitentibus circa VI Decalogi præceptum considerate ac circumspecte, ut rei asperitas exigit, atque Sacramenti dignitate congruit, confessarius sese gerere neglegat; sed ultra modum progrediatur et officium consulendi confessionis integritati atque pœnitentium bono, aut si tota eius *agendi ratio, maxime cum mulieribus*, debita sanctitate et gravitate caret: hæc enim fidelium animos facile offendunt, suspicionum ansas dant atque sacramenti profanationis initium evadere possunt.

Ut vero tanto discrimini omni ope atque opera occurratur, hæc Suprema S. Congregatio opportunum duxit has in memoriam redigere normas ad quas confessarii animum mentemque sedulo intendant necesse est, et futuri confessarii in Seminariis et scholis theologicis mature attenti reddantur.

I.— Codex I. C. peropportune monet ne confessarius curiosis aut inutilibus quæstionibus, maxime circa VI Decalogi præceptum, quemquam detineat, et præsertim ne iuniores de iis quæ ignorant imprudenter interroget (c. 888, § 2). Porro inutiles quæstiones sunt quæ supplendæ pœnitentis accusationi eiusdemque animi dispositionibus cognoscendis minime necessariæ demonstrantur. Pœnitens enim iure divino tenetur dumtaxat omnia et singula peccata gravia post Baptismum commissa et nondum per claves Ecclesiæ directe remissa, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habeat, confiteri et circumstantias in confessione explicare quæ speciem peccati mutent (Conc. Trid., sess. XIV, cap. V; CIC, c. 901), modo tamen specificas huiusmodi malitias peccando cognoverit, ac proin contraxerit. Hæc, igitur, tantum confessarius per se a pœnitente sciscitari tenetur, si rationabiliter suspicatur eadem bona vel mala fide in confessione prætermissa fuisse; et si quando contingat cuiusdam pœnitentis examen ex toto supplendum esse, non ultra prudentis coniecturæ modum, attenta pœnitentis conditione, percontando progrediatur.

Omittendæ igitur sunt; utpote inutiles, molestæ atque hac in re periculi plenæ, interrogaciones de peccatis quorum nulla cadit in pœnitentem positiva atque firma suspicio; item de

peccatorum speciebus quas haud verisimile est ipsum contraxisse; de peccatis materialibus, nisi ipsius pœnitentis bonum vel avertendum mali communis periculum monitionem postulet vel suadeat; item de circumstantiis moraliter indifferentibus, atque præsertim de modo quo peccatum commissum est. Quin imo si pœnitens sponte, seu præ inscitia seu præ scrupulis seu tandem præ malitia, in explicandis luxuriæ peccatis vel temptationibus modum excedat aut pudicitiam verbis offendat, id confessarius prudenter, at prompte ac fortiter, cohibere ne omittat.

Meminerit insuper confessarius divinum de confessionis integritate præceptum cum gravi pœnitentis vel confessarii damno, quod sit confessioni extrinsecum, non urgeri; ac proin quoties vel pœnitentis scandalum vel ipsius confessarii ruina ex interrogatione prudenter timeatur, eadem abstinendum esse. In dubio, vero, commune Doctorum monitum sit semper menti defixum, hac in re melius esse deficere quam cum ruinæ periculo excedere.

Tandem confessarius, interrogando, cautissime semper procedat, propositis prius generalioribus quæstionibus, ac postea, si casus ferat, magis definitis interrogationibus. Hæ tamen semper sint breves, discretæ, honestæ, devitatis prorsus locutionibus quæ phantasiam vel sensum moveant, aut pias aures offendant.

II.– Neque minori prudentia atque gravitate confessarius opus habet dum pœnitentes, pro suo munere medici et magistri, *monet* atque *instituit*. Id vero apprime atque probe meminerit sibi haud corporum sed animarum curationem concreditam esse. Eius, igitur, per se non est consilia pœnitentibus dare quæ ad *medicinam* vel *hygienem* spectant, atque ea omnino devitet quæ mirationem moverent vel scandalum gignerent. Si quæ, vero, consilia huiusmodi necessaria, etiam propter conscientiam, censeantur, eadem a perito recto, prudenti, atque morali doctrina instructo tradenda erunt ad quem igitur pœnitens remittendus est.

Itidem ne audeat confessarius, seu sponte seu rogatus, de natura vel modo actus quo vita transmittitur pœnitentes docere, atque ad id nullo unquam prætextu adducatur.

Moralem vero institutionem et opportunas monitiones iuxta probatorum auctorum doctrinas suis pœnitentibus tradat, idque prudenter, honeste, moderate, non ultra veram pœnitentis necessitatem; neque abs re animadvertere fuerit inconsiderate illum agere atque recte munere suo non fungi, qui videatur fere unice, interrogationibus et monitis, de his peccatis sollicitus.

III.– Oblivione tandem dandum non est mundum in maligno positumesse (I Ioh., V, 19), atque «sacerdotem quotidiana consuetudine versari quasi *in medio nationis pravæ*: ut sæpe in pastoralis ipsa caritatis perfunctione, sit sibi pertimescendum ne lateant inferni anguis insidiæ» (Pius Pp. X, Exhort. *Hærent animo*, 4 augusti 1908).

Quapropter cautissime semper incedat, præsertim cum mulieribus suis pœnitentibus, necesse est, omnia vigilanter devitando, quæ familiaritatem proderent vel periculosam amicitiam fovere possent. Ne igitur in iisdem cognoscendis curiosus sit, neque audeat earum nomen directe vel indirecte inquirere. Eas dum alloquitur, pronomen «tu», ubi familiarem consuetudinem significet,

omnino ne adhibeat; earum confessiones ultra quam satis est produci ne permittat; a rebus pertractandis quæ ad conscientiam non pertinent in confessione abstineat; mutuas visitationes atque commercium epistolare cum iisdem sine vera necessitate ne admittat, necnon longas collocutiones sive in sacristiis sive in atriis seu «locutoriis» sive alibi, ne sub prætextu quidem spiritualis directionis.

Id, vero, confessarius omni vigilantia precavere debet ne pietatis fuso affectus humani suipsius vel pœnitentium animo paulatim irrepant atque foveantur; sed omni ope continenter eniti debet «ut quidquid pro sacro munere agit secundum Deum agat instinctu ductuque fidei» (Pius Pp. X, *Hærent animo*).

IV.— Quo vero facilius atque tutius valeant confessarii tali munere fungi, ad id mature a suis magistris instituantur, atque doceantur, neque tantum principiis, sed specimine quoque et exercitatione, ut accurate sciant quomodo sint circa VI Decalogi præceptum interrogandi pœnitentes, pueri, iuvenes, adulti, atque præsertim mulieres; quæ sint necessariæ vel utiles quæstiones; quæ contra omittendæ, atque quænam adhibenda iuxta patrum sermonem verba.

Datum Romæ, ex Ædibus S. Officii, die 16 maii 1943. F. Card. Marchetti Selvaggiani,
Secretarius.